

Briselē, 16.5.2017.
COM(2017) 246 final

2012/0193 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

**Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes
direktīvu par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot
krimināltiesības**

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei (dokuments COM(2012) 363 *final* – 2012/193 COD): 2012. gada 11. jūlijs

Datums, kad atzinumu sniegusi Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja: neattiecas

Datums, kad atzinumu sniegusi Eiropas Reģionu komiteja: 2012. gada 18. decembris

Datums, kad nostāju paudis Eiropas Parlaments (pirmais lasījums): 2014. gada 16. aprīlis

Datums, kad Padome pieņēmusi savu nostāju (pirmais lasījums): 2017. gada 25. aprīlis

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Direktīvas projekta mērķis ir noteikt noteikumu minimumu attiecībā uz noziedzīga nodarījuma definīciju, sodiem un noilguma termiņiem tādā jomā kā cīņa pret krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses, nolūkā iedarbīgi veicināt stingrāku aizsardzību pret noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar minētās finanšu intereses, atbilstīgi Savienības *acquis* šajā jomā. Direktīva uzlabos pašlaik pastāvošo aizsardzības līmeni, kas balstīts uz 1995. gada Konvenciju par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību (turpmāk “konvencija”)¹, ko šī direktīva aizstās attiecībā uz dalībvalstīm, kurām konvencija ir saistoša.

3. KOMENTĀRI PAR PADOMES NOSTĀJU

Attiecībā uz direktīvas materiālo tiesību normām Padomes nostājā pirmajā lasījumā izklāstīts sarunās starp Padomi un Eiropas Parlamentu panāktais kompromiss, ko sekmēja Komisija.

Padomes nostājā pirmajā lasījumā ir pilnā apmērā saglabāti Komisijas priekšlikuma mērķi. Salīdzinājumā ar konvenciju šī direktīva ietvers skaidrākus un stingrākus noteikumus par vairākiem svarīgiem jautājumiem. Attiecībā uz noziedzīga nodarījuma definīciju direktīvā ietvertas atjauninātas definīcijas par aktīvu un pasīvu korupciju, arī par jaunu nodarījuma veidu – līdzekļu nelikumīga piesavināšanās, kas aptver civildienesta ierēdņu darbības, kuras

¹ OV C 316, 27.11.1995., 48. lpp.

nav tikai vienkāršas krāpnieciskas darbības, kā arī atjaunināta definīcija par civildienesta ierēdņiem.

Turklāt pretēji sākotnējam Padomes ieskatam, ka ar PVN saistīta krāpšana būtu jāizslēdz no direktīvas darbības jomas, Padomes nostāja pirmajā lasījumā paredz, ka direktīvā kā nodarījums tiek iekļauta arī ar PVN saistīta smaga krāpšana, kas nozīmē, ka dalībvalstīm vajadzēs paredzēt kriminālatbildību par nodarījumiem, kas vērsti pret kopējo PVN sistēmu, vismaz tajos gadījumos, kad tie saistīti ar divu vai vairāku dalībvalstu teritoriju un kad ar tiem saistītā kaitējuma apmērs kopumā ir vismaz 10 miljoni euro. Komisija jau no paša sākuma uzskatīja, ka ar PVN saistīta krāpšana būtu jāietver direktīvas darbības jomā – tāpat, kā tas jau ir konvencijā². Komisija uzskata, ka ir būtiski direktīvā iekļaut vismaz smagus ar PVN saistītus pārobežu krāpšanas nodarījumus, lai nepazeminātu konvencijā noteikto aizsardzības līmeni un turpinātu nodrošināt standartu minimumu attiecībā uz PVN krāpšanas nodarījumiem visā Savienībā, tādējādi nodrošinot Savienības finanšu interešu vienotu un labāku aizsardzību. Komisija piekrīt tam, ka direktīva ietvertu ne visus, bet tikai smagus ar PVN saistītus krāpšanas nodarījumus, un norāda, ka uz 10 miljonu euro sliekšni attiecas pārskatīšanas klauzula.

Attiecībā uz sodiem direktīva saskaņo maksimālos kriminālsodus fiziskām personām, tostarp maksimālo sodu ar brīvības atņemšanu uz vismaz četriem gadiem par direktīvā minētajiem nodarījumiem, ja tie rada ievērojamu kaitējumu vai priekšrocības vai ja šāds sods pamatojams ar citiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem, kas noteikti valstu tiesību aktos.

Lai gan konvencijā nav skarts jautājums par noilguma termiņiem, ar direktīvu tiek ieviests jaunu, saistošu noteikumu kopums par noilguma termiņiem, tai skaitā noteikumi par noilguma pārtraukšanu un apturēšanu attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības budžetu. Šis noteikumu kopums tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm dos iespēju iedarbīgi veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, kā arī tiesvedību par attiecīgajiem nodarījumiem, kā arī nodrošināt piemēroto sodu izpildi.

Komisijas priekšlikuma tiesiskais pamats bija LESD 325. panta 4. punkts, savukārt Padome un Eiropas Parlaments vienojās, ka atbilstīgais tiesiskais pamats tam, lai izveidotu noteikumu minimumu attiecībā uz noziedzīga nodarījuma definīciju un sodiem, tostarp attiecībā uz nodarījumiem tādā jomā kā cīņa pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, ir LESD 83. panta 1. un 2. punkts. Tādējādi Padome direktīvas projektu pirmajā lasījumā pieņēma, pamatojoties uz LESD 83. panta 2. punktu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, 2017. gada 7. februāra Padomes sēdē, kurā Padome panāca politisku vienošanos par direktīvu, un tās 2017. gada 25. aprīļa sēdē, kad Padome pieņēma savu nostāju pirmajā lasījumā, Komisija sniedza šādu paziņojumu:

“Lai gan Komisijai nav iebildumu attiecībā uz direktīvas materiālo tiesību normām, tā uzskata, ka direktīvas pamatā vajadzētu būt LESD 325. pantam; Komisija patur tiesības sākt Tiesā tiesvedību par juridisko pamatu.”

4. SECINĀJUMS

Tāpēc Komisija atbalsta Padomes pirmajā lasījumā pieņemto nostāju attiecībā uz direktīvas materiālo tiesību normām. Tomēr Komisija uzskata, ka direktīvas pamatā vajadzētu būt LESD 325. pantam, un patur tiesības sākt Tiesā tiesvedību par juridisko pamatu.

² Tas tika apstiprināts Eiropas Savienības Tiesas 2015. gada 8. septembra spriedumā lietā C-105/14 *Taricco*.